

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci žalobce: **P. Č.**, zastoupeného JUDr. Karlem Valdaufem, advokátem, se sídlem nám. Míru 9, Praha 2, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 16, Praha 1, proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 6. 2010, č. j. 1656A/10, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 10. 12. 2010, č. j. 5 A 282/2010 - 9, a o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 9. 2011, č. j. 5 A 282/2010 - 60,

takto:

I. Věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 6 As 51/2011 a pod sp. zn. 6 As 52/2011 **se spojují** ke společnému projednání. Věc bude nadále vedena pod sp. zn. 6 As 51/2011.

II. Kasační stížnost ze dne 19. 10. 2011 proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 9. 2011, č. j. 5 A 282/2010 - 60, **se zamítá**.

III. Kasační stížnost ze dne 10. 1. 2011 proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 10. 12. 2010, č. j. 5 A 282/2010 - 9, **se zamítá**.

IV. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

V. Ustanovenému zástupci žalobce, JUDr. Karlu Valdaufovi, advokátovi, se sídlem nám. Míru 9, Praha 2, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 2880 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) se žalobou u Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“) domáhal, aby městský soud zrušil rozhodnutí žalované ze dne 22. 6. 2010, jímž byl stěžovateli určen k poskytování právní služby advokát Mgr. Jan Úlehla, žaloba současně mířila i proti následnému rozhodnutí ze dne 2. 7. 2010, jímž žalovaná toto určení advokáta ze dne 22. 6. 2010 zrušila. Městský soud žalobu proti druhému z obou rozhodnutí (tedy rozhodnutí ze dne 2. 7. 2010 o zrušení původního určení advokáta) vyloučil k samostatnému projednání. V tomto řízení se pak již nadále věnoval jen prvnímu z obou rozhodnutí ze dne 22. 6. 2010, které však již bylo shora označeným druhým rozhodnutím žalované ze dne 2. 7. 2010 zrušeno. Městský soud pak žalobu proti předmětnému rozhodnutí ze dne 22. 6. 2010 odmítl s tím, že žaloba nemůže být věcně projednána, neboť sama žalovaná již toto rozhodnutí zrušila. Městský soud své rozhodnutí odůvodnil tím, že zákon stanoví, že v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu je existence pravomocného správního rozhodnutí podmínkou, bez níž nelze řízení vést. K odmítnutí žaloby tedy došlo pro nedostatek podmínek řízení podle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“).

Proti tomuto odmítavému usnesení Městského soudu v Praze ze dne 10. 12. 2010, č. j. 5 A 282/2010 - 9, podal stěžovatel kasační stížnost ze dne 10. 1. 2011, která je vedena pod sp. zn. 6 As 51/2011. Rozhodnutí městského soudu o zastavení řízení o této kasační stížnosti bylo Nejvyšším správním soudem zrušeno rozsudkem č. j. 6 Ads 46/2011 - 38 ze dne 25. 5. 2011. Poté vydal městský soud usnesení č. j. 5 A 282/2010 - 60 ze dne 2. 9. 2011, jímž rozhodl o tom, že se žalobci přiznává osvobození od soudních poplatků a současně mu byl ustanoven zástupcem JUDr. Karel Valdauf, advokát. I proti tomuto usnesení stěžovatel podal kasační stížnost ze dne 19. 10. 2011 vedenou pod sp. zn. 6 As 52/2011, jíž vyjadřuje nesouhlas s ustanoveným zástupcem, neboť ten je členem organizace, s níž je stěžovatel ve sporu. Přípisem ze dne 5. 1. 2012 vyčíslil ustanovený advokát náklady, které mu v průběhu řízení vznikly a přípisem ze dne 9. 1. 2012 požádal o zproštění, neboť došlo k narušení nezbytné důvěry mezi žalobcem a advokátem.

K výroku I.

Nejvyšší správní soud rozhodl výrokem I., že se řízení o kasačních stížnostech proti dvěma výše uvedeným rozhodnutím městského soudu spojují podle § 39 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. V těchto řízeních vedených před Nejvyšším správním soudem se totiž jedná o věci, které spolu úzce souvisí; jedná se o usnesení téhož soudu vydaná v témže soudním řízení vedeném u tamního soudu pod sp. zn. 5 A 282/2010. Městský soud nejprve rozhodl o odmítnutí žaloby, proti čemuž stěžovatel podal kasační stížnost. Městský soud pak v řízení o této kasační stížnosti vydal usnesení, jímž stěžovateli mimo jiné ustanovil zástupce, kteréžto rozhodnutí stěžovatel rovněž napadl kasační stížností.

K výroku II.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval kasační stížností proti usnesení, které se týká ustanovení advokáta pro řízení o kasační stížnosti, aby následně mohl rozhodnout o kasační stížnosti proti usnesení, jímž byla stěžovatelova žaloba odmítnuta. V usnesení ze dne 2. 9. 2011, č. j. 5 A 282/2010 - 60, městský soud stěžovatele osvobodil od soudních poplatků a ustanovil stěžovateli zástupce. Rozhodnutí o ustanovení zástupce stěžovatel

napadl kasační stížností, v níž uvedl, že si přeje, aby mu byl ustanoven zástupce, který k němu nemá žádný právní vztah. Stěžovatel dále proti napadenému usnesení brojí s tím, že si nepřeje, aby jeho zástupce byl členem advokátní komory, s níž vede toto soudní řízení. Dále stěžovatel uvedl, že zastoupení před Nejvyšším správním soudem je povinné ze zákona, avšak z této zákonné podmínky mu neplyne právní povinnost spolupracovat s ustanoveným zástupcem a že se stejně každý z advokátů nachází ve střetu zájmů, když žalovaným je Česká advokátní komora.

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí městského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a kasační stížnost podal včas. Stěžovatel není pro řízení o této kasační stížnosti zastoupen, avšak Nejvyšší správní soud s ohledem na svou konstantní judikaturu na zastoupení v řízení o kasační stížnosti, jehož předmětem je usnesení městského soudu o ustanovení zástupce stěžovateli, netrvá (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2004, č. j. 6 Azs 27/2004 - 41, publikovaný pod č. 486/2005 Sb. NSS, dostupný na www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud posoudil tuto námitku stěžovatele jako žádost o zproštění ustanoveného zástupce povinnosti zastupování; shodně ostatně postupoval již dříve v řízení o kasační stížnosti téhož stěžovatele podané v jiné věci, v níž dotyčný uplatnil námitku shodného obsahu (srov. usnesení ze dne 5. 1. 2011, č. j. 6 Ans 13/2010 - 104; rozsudek ze dne 6. 12. 2011, č. j. 2 As 100/2011 - 196).

V této souvislosti však nelze opomenout, že podmínkou řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem je obecně zastoupení advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.); její splnění však není v některých specifických případech vyžadováno. Nejvyšší správní soud především vyjádřil názor, že *„v řízení o kasační stížnosti, jehož předmětem je posouzení zákonnosti rozhodnutí o zastavení řízení, které bylo důsledkem nezaplacení soudního poplatku za předchozí kasační stížnost, by opětovné trvání jak na podmínce uhrazení poplatku pro toto řízení, tak i na podmínce povinného zastoupení ve svém důsledku znamenalo jen další řetězení téhož problému, což by popíralo smysl samotného řízení, a zároveň by nesvědčilo ani zásadě hospodárnosti a rychlosti řízení, která se obecně uplatňuje ve vztahu k výkonu celé veřejné správy.“* (srov. rozsudek zdejšího soudu z 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 - 77). Na zastoupení účastníka řízení advokátem není podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu nutné trvat ani tehdy, je-li podána kasační stížnost proti usnesení, jímž krajský soud neustanovil účastníku zástupce, ať pro řízení o žalobě nebo pro řízení o kasační stížnosti (srov. usnesení ze dne 1. 2. 2006, č. j. 1 Azs 143/2005 - 90, a rozsudek ze dne 28. 4. 2004, č. j. 6 Azs 27/2004 - 41).

Stěžovatel poukazuje na údajný střet zájmů, v němž se ustanovený advokát JUDr. Karel Valdauf nachází. Domnívá se, že jej nemůže zastupovat v řízení o kasační stížnosti proti usnesení ze dne 10. 12. 2010, č. j. 5 A 282/2010 - 9, neboť je členem žalované České advokátní komory. Obecné vyjádření nedůvěry ke všem advokátům není samo o sobě důvodem ke zproštění konkrétního ustanoveného advokáta. Pokud by stěžovatel sdělil konkrétní důvody, pro které by neměl být tímto advokátem zastupován, soud by je při vyřízení této věci uvážil. Z uvedených důvodů shledal Nejvyšší správní soud tuto kasační stížnost nedůvodnou a zamítl ji.

K výroku III.

Usnesením ze dne ze dne 10. 12. 2010, č. j. 5 A 282/2010 - 9, městský soud odmítl žalobu stěžovatele proti napadenému rozhodnutí žalované ze dne 22. 6. 2010, neboť žalovaná toto své rozhodnutí sama zrušila. Městský soud své rozhodnutí odůvodnil tím, že zákon stanoví, že v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu je existence pravomocného správního rozhodnutí podmínkou, bez níž nelze řízení vést. K odmítnutí žaloby tedy došlo pro nedostatek podmínek řízení podle § 46 s. ř. s.

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí městského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a tuto kasační stížnost podal včas. Stěžovatel je rovněž řádně zastoupen v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. S ohledem na skutečnost, že již byly soudem, stěžovatelem i jeho zástupcem provedeny veškeré potřebné kroky k rozhodnutí ve věci samé, neshledal Nejvyšší správní soud žádný důvod, aby rozhodoval o žádosti zástupce o zproštění pro narušení důvěry mezi ním a stěžovatelem, neboť již z jeho strany nebyla potřebná žádná další součinnost se stěžovatelem. K takovémuto postupu přistoupil Nejvyšší správní soud zejména proto, že si je vědom skutečnosti, že stěžovatel vede spor s Českou advokátní komorou a že, jak bylo výše citováno z jeho podání, stěžovatel nemá důvěru v žádného člena žalované a že další procesní komplikace věci by nebyly pro rozhodnutí ve věci samé nikterak přínosné.

Kasační stížnost je tedy přípustná, a to z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., neboť směřuje proti rozhodnutí městského soudu o odmítnutí návrhu stěžovatele. Nejvyšší správní soud však dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud v plném rozsahu odkazuje na závěry městského soudu i na samotný účel a smysl řízení před správními soudy. Správní soud nemůže v tomto případě zrušit správní rozhodnutí, které již bylo překonáno dalším postupem žalovaného a neodpovídá realitě. Postup městského soudu byl podle názoru Nejvyššího správního soudu v souladu se zákonem, a proto Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost jako nedůvodnou. Podle § 110 odst. 1 in fine není-li kasační stížnost důvodná, Nejvyšší správní soud ji rozsudkem zamítne.

K výroku IV. a V.

V případě zamítnutí návrhu (zde kasační stížnosti ze dne ze dne 19. 10. 2011 proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 9. 2011, č. j. 5 A 282/2010 - 60, a kasační stížnosti ze dne 10. 1. 2011 proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 10. 12. 2010, č. j. 5 A 282/2010 - 9) nemá podle § 60 odst. 1 s. ř. s. *(a contrario)* žalobce právo na náhradu nákladů řízení o něm Žalovaná nárok na náhradu nákladů tohoto řízení neuplatnila a ani ze správního spisu nevyplynulo, že by jí vznikly náklady nad rámec její běžné úřední činnosti, proto jí Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne č. j. 5 A 282/2010 - 9 ze dne 10. 12. 2010 ustanoven zástupce JUDr. Karel Valdauf, advokát, se sídlem nám. Míru 9, Praha 2. Nejvyšší správní soud ustanovenému advokátovi přiznal odměnu za jeden úkon právní služby podle § 9 odst. 3 písm. f) ve spojení s § 7 bod 5. vyhlášky č. 177/1996 Sb., o

odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) ve výši 2100 Kč. Dále ustanovenému advokátovi náleží náhrada hotových údajů za jeden úkon právní služby ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Ustanovený zástupce doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, odměna se tedy navyšuje na 2880 Kč a bude zástupci vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu v přiměřené lhůtě.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. února 2012

JUDr. Bohuslav Hnízdil

předseda senátu